

Dle rozdělovníku

Spisová značka: KUUK/036695/2024/11/ZD-720  
Číslo jednací: KUUK/111795/2024  
Vyřizuje/linka: Mgr. Eliška Vinická/vinicka.e@kr-ustecky.cz/881  
Datum: 29. 7. 2024

## Rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

### ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny, příslušný dle § 77a odst. 5 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), podle § 56 odst. 1) a 2) písmena a) a c) zákona, na základě žádosti obce Novosedlice, Trnovanská 208/16, 417 31 Novosedlice, zastoupené na základě plné moci společností Vodohospodářský rozvoj a výstavba a. s., Nábřeží 4, 150 00 Praha 5 – Smíchov, podané dne 1. 3. 2024 (doplněné dne 24. 6. 2024), v rámci záměru „Novosedlice – Tůň“, na pozemku p.p.č. 596/1 v k.ú. Novosedlice, rozhodl tak že:

- A) **povoluje výjimku** ze zákazů škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje a biotopu a rušit zvláště chráněné druhy živočichů: **ropucha obecná** (*Bufo bufo*), **\*ještěrka obecná** (*Lacerta agilis*), **slepýš křehký** (*Anguis fragilis*), **\*krkavec velký** (*Corvus corax*), **\*lejsek šedý** (*Muscicapa striata*), **\*slavík obecný** (*Luscinia megarhynchos*), **\*tuhýk obecný** (*Lanius collurio*), **\*netopýr večerní** (*Eptesicus serotinus*), **veverka obecná** (*Sciurus vulgaris*);
- B) **zamítá částečně žádost o povolení výjimky**, a to pro druhy **\*luňák červený** (*Milvus milvus*) a **\*vlaštovka obecná** (*Hirundo rustica*) v souladu s § 51 odst. 3 správního řádu, z důvodu neprokázání přímé vazby těchto druhů na biotopy v lokalitě záměru.

\*druh chráněný podle práva Evropských společenství

#### Výjimka se povoluje za splnění následujících podmínek:

- Realizace záměru, včetně příprav musí probíhat v období od října do února.
- Bezprostředně po ukončení prací bude umožněn maximální možný přítok napájecí vody do tůně.
- Na lokalitě dotčené záměrem nebudou káceny doupné duby ani jiné stromy s dutinami. Dřevní hmota z ostatních pokácených dřevin bude ponechána na místě záměru jako vhodný biotop pro drobné obratlovce i bezobratlé.
- Žadatel zajistí dohled nad dodržováním podmínek tohoto rozhodnutí a zákonných požadavků na ochranu zvláště chráněných druhů při provádění záměru prostřednictvím odborně způsobilé osoby. V rámci odborného dohledu bude monitorován aktuální výskyt

zvláště chráněných druhů v místě záměru a bezprostředním okolí, budou prováděny záchranné odchvy ohrožených exemplářů, za účelem minimalizace dopadu na zvláště chráněné druhy. V případě potřeby bude odborným dohledem operativně upravován harmonogram a organizace prací. O průběhu odborného dohledu a případných opatřeních budou vedeny záznamy, které budou na vyžádání předány orgánu ochrany přírody.

5. Výjimka se povoluje na dobu realizace záměru nejdéle však do 31. 12. 2029.

#### Účastníci řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu

Obec Novosedlice, Trnovanská 208/16, 417 31 Novosedlice

## ODŮVODNĚNÍ

Krajský úřad Ústeckého kraje obdržel dne 1. 3. 2024 žádost od společnosti Vodohospodářský rozvoj a výstavba a. s., Nábřeží 4, 150 00 Praha 5 – Smíchov, která zastupuje obec Novosedlice, Trnovanská 208/16, 417 31 Novosedlice (dále jen „žadatel“) o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), ze zákazů pro výše uvedené zvláště chráněné druhy živočichů.

Dne 7. 3. 2024 bylo řízení pod oznámením s č.j. KUUK/038021/2024 přerušeno a žadatel byl vyzván k doplnění žádosti. Dne 5. 4. 2024 doplnil žadatel svou žádost o prokázání neexistence jiného uspokojivého řešení. Současně žadatel požádal správní orgán o prodloužení lhůty pro možnost doplnění žádosti. Krajský úřad žadateli vyhověl a řízení po stanovenou dobu přerušil. Dne 24. 5. 2024 bylo řízení na žádost žadatele opět přerušeno a dne 24. 6. 2024 žadatel svou žádost doplnil.

Dnem doplnění žádosti bylo zahájeno správní řízení ve věci. Krajský úřad opatřením sp. zn. KUUK/036695/2024/10/ZD-720, č.j. KUUK/096280/2024, ze dne 27. 6. 2024 oznámil zahájení správního řízení účastníkům řízení a spolkům. Ve stanoveném termínu se do řízení nepřihlásil žádný spolek.

Předmětem záměru je vytvoření přírodě blízkého opatření ve formě tůň jako přirozeného ekosystému pro živočichy a rostliny. Tůň se rozděluje na dvě části: hlubší část s litorálním pásmem, kde bude docházet k ukládání sedimentu a mělkou část, kde je jen litorální pásmo. Tůň má sloužit k zadržení splavovaných sedimentů z polí, ke zpomalení odtoku při vyšších srážkových úhrnech, k zabránění majetkových škod a k vytvoření vhodného biotopu pro biotu v zájmovém území. Tůň se nachází na pozemku p.p.č. 596/1 v k.ú. Novosedlice.

Žadatel požádal o povolení výjimky ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje a biotopu a rušit zvláště chráněné druhy ropucha obecná (*Bufo bufo*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), krkavec velký (*Corvus corax*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*), fuhýk obecný (*Lanius collurio*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) a ze zákazu rušit zvláště chráněné druhy luňák červený (*Milvus milvus*), vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*).

Výjimka dle § 56 zákona je požadována k realizaci výše uvedeného záměru v zájmu veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí, dle § 56 odst. 2 písm. c), a také v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť dle § 56 odst. 2 písm. a).

V zájmu ochrany přírody dojde ke zlepšení stávajícího biotopu a současně k posílení stávající biodiverzity. V tůni budou vytvořeny litorální a hlubinná pásma podporující biodiverzitu a biologické funkce tůň. To potvrzuje i přiložený přírodovědecký průzkum. V zájmu veřejného zdraví a bezpečnosti dojde realizací záměru ke zpomalení odtoku vody v území a retenci vody v údolí. Vytvořením vodních hladin i periodického charakteru u mělčí tůň selepší mikroklima daného území.

V roce 2022 byla zpracována studie, která řeší variantní řešení pro zamezení chodu splavenin v bezejmenném toku v ulici Zahradní v obci Novosedlice. Vodní tok je zatrubněn od propustku pod železniční trať až po místní komunikaci, kde zatrubnění končí na hranici parcely 352/4. Dále vodní tok teče zahradou (parcely 352/4 a 337/2) a vlévá se do soukromého rybníka na parcele 341/4. Vlastní povodí vodoteče nad zatrubněním je tvořeno mělkým údolím, které je z části zalesněné a z části

tvořeno loukami. Při vydatných deštích dochází ke splachům z tohoto povodí a unášený sediment natéká do zatrubněné části toku, kde je díky velkému podélnému sklonu unášen až na výše zmíněné pozemky, kde dochází k usazování a zanesení koryta vodního toku. Vzhledem k charakteru území byly zpracovány tři varianty technického opatření pro zamezení chodu splavenin do zdrobněné části vodoteče, z nichž byly jako nejšetnější řešení k zachycení splavenin navrženy dvě tůň. Jedna s hloubkou 1,5 m a druhá s hloubkou do 0,5 m, které budou přehrazeny přírodními kmeny z pokácených dřevin. Vytvoří stálou hladinu nejen pro zpomalení odtoku, a zachytávání splavenin, ale vytvoří vhodný biotop pro bezobratlé i obratlovce.

Toto řešení, volba přírodních materiálů i doba výstavby je nejšetnějším řešením i z hlediska ovlivnění biotopu zvláště chráněných druhů v daném území a neexistuje jiné uspokojivější řešení.

Podle provedeného biologického průzkumu (Z. Mrlíková, J. Moravec a K. Nepraš, léto 2023) se v místě zásahu vyskytují výše uvedené zvláště chráněné druhy živočichů. Žadatel byl vyzván k doplnění zhodnocení vlivu záměru na jednotlivé druhy živočichů. Toho zhodnocení bylo zpracováno Ing. Markétou Kavkovou v květnu-červnu 2024.

Ropucha obecná patří v regionu mezi nejhojnější obojživelníky a jsou zaznamenávány migrace v území. V hodnoceném území nemá vhodné podmínky pro rozmnožování. Lokalitu využívá k migracím. Navržený systém tůní vytvoří vhodné podmínky se stálou vodní hladinou, kterou může ropucha využít k rozmnožování. Nový biotop může být vhodným stanovištěm i pro ostatní druhy obojživelníků. Tůně jsou navrženy dle standardu AOPK. Vzhledem k době realizace záměru tj. 1 měsíc se vhodným termínovým načasováním minimalizuje vliv na tento druh.

Ještěrka obecná je v regionu běžným druhem, který se vyskytuje ve volné krajině a také velmi často osidluje synantropní stanoviště. Ve zkoumaném prostoru osidluje mezofilní louky a slunné okraje křovin. Povolovaná činnost neovlivní příznivý stav druhu v tomto prostoru, neboť do stanovišť, které osidluje záměr nezasahuje. Zásah do biotopu je pouze při využití příjezdové cesty na staveniště. Prosvětlení prostoru u tůní ponechání pokácených kmenů v místě lokalizace sedimentu vytvoří pro tento druh nové biotopy, které může využít.

Slepýš křehký se běžně vyskytuje v širším okolí. V zájmové lokalitě byl nalezen 1 jedinec na okraji hustých křovin. Vhodné termínové načasování kácení dřevin, výstavby záměru zajistí minimalizaci ovlivnění tohoto druhu v počtu jedinců. Populace nebude záměrem ovlivněna. Ponechané dřevo vytvoří nové vhodné stanoviště pro tento druh.

Luňák červený, krkavec velký, lejsek šedý, slavík obecný, fuhýk obecný a vlaštovka obecná patří mezi druhy, které jsou v širším regionu hojné, plošně rozšířené a hnízdící na řadě míst. Jejich hnízdní vazba v tomto prostoru je vázána na porosty v okolí toku a porosty křovin na celém zájmovém území. Otevřené luční porosty využívají některé druhy ptáků k lovu potravy. Záměr výstavby tůní významně neovlivní tyto druhy. V rámci realizace tůní dojde u všech druhů k rušení. U čtyř druhů (krkavec velký, lejsek šedý, slavík obecný, fuhýk obecný) může dojít ve fázi výstavby k zásahu do biotopu, navrženým kácením dřevin. Vzhledem k této skutečnosti budou ponechány nejen doupné duby, ale veškeré dřeviny, které nezasahují do navrženého záměru. Vhodným termínovým načasováním se vliv minimalizuje. Naopak prosvětlením stanoviště, vytvořením vhodných biotopů pro rozvoj bezobratlých se zvyšuje potravní nabídka pro ptáky, ale i letouny. Záměr po realizaci bude mít pozitivní vliv na tyto druhy, ale i na jejich početnost.

V rámci průzkumu byl zaznamenán detektorem netopýr večerní. Záměr nezasahuje do doupných dubů a jiné dutinové stromy zůstanou v navazujícím okolí ponechány. Zásah se předpokládá pouze při výstavbě tůní po dobu 1 měsíce.

Biologický průzkum vyloučil přímou vazbu druhů luňák červený a vlaštovka obecná na lokalitu. Luňák červený byl v dotčeném území zaznamenán pouze při přeletech. Lokalita záměru neposkytuje vhodné podmínky pro hnízdění tohoto druhu, ani jím není využívána jako loviště. Vlaštovka obecná byla v rámci biologického průzkumu pozorována při přeletech nad lokalitou a při lovu. Ani pro tento druh nejsou místní biotopy vhodné pro hnízdění. Vlaštovka se živí lovem hmyzu a lokalita záměru pro ni není výhradním zdrojem potravy. Hmyz může vlaštovka lovit kdekoli v okolí. Nelze tedy předpokládat, že budou tyto dva druhy realizací záměru ohroženy.

Krajský úřad se v rámci řízení zabýval otázkou veřejného zájmu na realizaci záměru. Zadržení sedimentů z polí, zpomalení odtoku při vyšších srážkových úhrnech, zabránění majetkových škod a

vytvoření vhodného biotopu pro živočichy v zájmovém území je jistě veřejným zájmem. Tyto skutečnosti jednoznačně naplňují podmínku uvedenou v § 56 odst. 1 zákona k povolení výjimky.

Ještěrka obecná, krkavec velký, lejsek šedý, slavík obecný, fuhýk obecný a netopýr večerní jsou zároveň předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. V takovém případě lze výjimku povolit pouze, pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení záměru, povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a existuje důvod v souladu s § 56 odst. 2 zákona.

Jak je zřejmé z výše uvedeného, záměr je realizován za účelem opravy tůň. Cílem je obnova a zlepšení stavu přírodního biotopu stávající tůň, která bude zároveň sloužit k zadržení sedimentů z polí. Jedná se tedy o záměr v zájmu ochrany přírody a veřejného zdraví a bezpečnosti.

V případě ochrany zvláště chráněných druhů je cílem dosáhnout a udržet příznivý stav konkrétního druhu. Jakákoli činnost, která by tento cíl měla oddalovat, je z hlediska zákonného ustanovení nepřijatelná. V tomto případě se jedná o zásah, který bude dočasný a po jeho ukončení dojde ke zlepšení podmínek pro řešené druhy. Při jeho realizaci zároveň nedojde k ohrožení druhů na úrovni místních populací.

Správní orgán po posouzení žádosti a prostudování dostupných podkladů dospěl k závěru, že je naplněno ustanovení § 56 odst. 1 a 2, písm. a) a c) zákona, kdy je možné povolit výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů a tuto výjimku povolil.

Na základě podkladů, které má zdejší úřad k dispozici, nelze u druhů luňák červený a vlaštovka obecná předpokládat porušení ochranných podmínek daných § 50 zákona. Správní orgán proto žádost o povolení výjimky dle § 56 zákona pro tyto druhy zamítl.

Z důvodu ochrany obojživelníků je třeba tůň vypouštět mimo období jejich rozmnožování a metamorfózy. V rámci ochrany živočichů vázaných na stromy musí kácení stromů, které je součástí plánované renovace probíhat mimo vegetační období, tj. od 1. 10. do 15. 3. Vzhledem k hnízdění ptáků (od inkubace vajec po dosažení vzletnosti mláďat) je klíčovým preventivním opatřením realizovat přípravu stavby (terénní práce – zejména skryvku) mimo období od 1. dubna do 15. července. Vhodným načasováním záměru je možné negativní vliv na dotčené druhy eliminovat. Pokud bude záměr probíhat v období od října do února, jak ukládá podmínka č. 1 tohoto rozhodnutí, budou zohledněny požadavky všech dotčených chráněných druhů.

Opravená tůň poskytne výrazně lepší podmínky pro výskyt obojživelníků. Podmínka č. 2 ukládá umožnění maximálního možného přítoku napájecí vody do tůň bezprostředně po ukončení prací. V jarních měsících tak zde může dojít k osídlení tůň obojživelníky, kteří se zde budou moct rozmnožovat.

Podmínkou č. 3 je uloženo ponechání části dřevní hmoty z pokácených dřevin na lokalitě záměru. Mrtvé dřevo tak bude sloužit jako vhodný biotop pro drobné obratlovce i bezobratlé. Stejná podmínka vylučuje kácení doupných dubů a dalších stromů s dutinami, které by mohly být biotopem netopýrů, ptáků či veverek.

Podmínkou č. 4 je uloženo provádění biologického dozoru pro kontrolu plnění podmínek tohoto rozhodnutí. V případě potřeby budou pod vedením biologického dozoru prováděny záchranné odchvy ohrožených exemplářů, za účelem minimalizace dopadu na zvláště chráněné druhy, případně může být operativně upravován harmonogram a organizace prací.

Z důvodu možné změny přírodních poměrů je platnost výjimky omezena na dobu do 31. 12. 2029 (podmínka č. 5).

## POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podat podle § 81 správního řádu odvolání, ve kterém se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním u Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Za počátek lhůty se považuje den následující po dni oznámení rozhodnutí.

**Ing. Jarmila Jandová, Ph.D.**

vedoucí oddělení ochrany přírody

### Rozdělovník

-Vodohospodářský rozvoj a výstavba a. s., Nábřeží 4, 150 00 Praha 5 – Smíchov, DS: 4qfgxx3

-Obec Novosedlice, Trnovanská 208/16, 417 31 Novosedlice, DS: 58ua7xq